

آیین نامه آموزشی

دوره های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ویژه دانشجویان ورودی ۹۳ به بعد

مقدمه

به استناد بندهای ۲۸ و ۱۲ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، آیین نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

ماده ۱ - هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، تنظیم امور آموزشی دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲ - تعاریف

- ۱- وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲- دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیر دولتی) است که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی ربط بوده، و مجری هر یک از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
- ۳- آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجویان در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.
- ۴- دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.
- ۵- حضوری:** منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای آموزشی دانشگاه شرکت می کند.
- ۶- غیر حضوری:** منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.
- ۷- نیمه حضوری:** منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می شود.
- ۸- راهنمای آموزشی:** عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.
- ۹- برنامه درسی:** منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.

۱۰- **واحد درسی**: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرایی شود.

۱۱- **درس جبرانی**: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲- **رشته تحصیلی**: یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.

۱۳- **گرایش تحصیلی**: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۲۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴- **دوره کاردانی پیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۵- **دوره کاردانی ناپیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۶- **دوره کارشناسی پیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۷- **دوره کارشناسی ناپیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۸- **گروه آزمایشی**: مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته بندی می شود.

۱۹- **گروه آموزشی**: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۰- **شورای آموزشی**: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی دانشگاه تشکیل می شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱- **دانش آموخته**: فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲- **نیمسال تحصیلی**: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳- **دوره تابستان**: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۲-۳. احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت .

ماده ۴: نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود .

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی ، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ، به زبان انگلیسی ارائه نماید .

ماده ۵- دانشگاه موظف است ، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که

در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است ، اجرا نماید .

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ۱۰در صد از واحد های درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استاندارد های مصوب وزارت ارائه نماید .

ماده ۶- دانشگاه موظف است ، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش ، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به

عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند .

ماده ۷- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ واحد درسی انتخاب کند . حداکثر واحد مجاز انتخابی در

دوره تابستان ۶ واحد درسی است .

تبصره ۱ الحاقی به ماده ۷

در صورتی که معدل کل دانشجوی شاهد و ایثارگر ۱۴ و بالاتر باشد، می تواند با رعایت ضوابط این ماده، در نیمسال تابستان حداکثر ۸ واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره ۲ الحاقی به ماده ۷

دانشجوی شاهد و ایثارگر می تواند حداکثر در دو نیمسال تحصیلی با تایید کمیته منتخب ستاد، حداقل ۱۰ واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره ۱.۱. اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد ، در اینصورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ کند .

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد ، بشرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد ، می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ کند .

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود ، با تأیید گروه آموزشی ، می تواند واحد های مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید .

تبصره الحاقی به تبصره ۳ ماده ۷

دانشجوی شاهد و ایثارگری که حداکثر ۱۰ واحد درسی برای اتمام واحدهای درسی دوره تحصیلی داشته باشد می تواند با تایید کمیته منتخب ستاد، واحدهای مذکور را در نیمسال تابستان انتخاب نماید.

تبصره ۴. دانشجو همزمان نمی تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند .

تبصره ۵. در صورتی که واحد های انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی ، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در اینصورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود

، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجوی (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجوی کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی شود).

تبصره الحاقی به تبصره ۵ ماده ۷

در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجوی شاهد و ایثارگری در پایان نیمسال تحصیلی به تشخیص کمیته منتخب ستاد، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجوی، به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد در این صورت میانگین کمتر از ۱۲ دانشجوی مشروطی محسوب نمی شود. (استفاده از این تبصره فقط برای دو نیمسال مجاز می باشد)

ماده ۸- در صورتی که دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحد های آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

ماده ۹- چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب به عهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

شیوه نامه اجرایی: برای جلوگیری از مشکلات احتمالی به دانشجویان توصیه می شود دروس تربیت بدنی را تا قبل از نیمسال پنجم اخذ نمایند. همچنین در هر نیمسال از اخذ بیش از یک درس عمومی از مجموعه دروس معارف اسلامی خودداری نمایند.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها ریز ۱۴ و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجوی، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکانپذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاههای دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه می باشد.

تبصره الحاقی به ماده ۱۲

دانشجویان شاهد و ایثارگر برای دروس مردودی یکبار معاف از پرداخت هزینه می باشند همچنین در صورتی که حذف درس دانشجویان شاهد و ایثارگر با تایید ستاد انجام گرفته باشد از پرداخت هزینه معاف میباشند.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی میشود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعداد درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت انجام میشود.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری در باره چگونگی و زمان حذف و اضافه ، حذف اضطراری دروس ، اعلام و ثبت نمره ، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای دانشگاه انجام می شود .

شیوه نامه اجرایی :

حذف و اضافه در ابتدای هر نیمسال و در بازه زمانی که از طرف آموزش دانشگاه اعلام می شود ، دانشجو با رعایت مواد ۷ و ۹ این آیین نامه به دلخواه میتواند تا حداکثر دو درس خود را حذف و حداکثر دو درس به دروس نیمسال خود اضافه کند .
حذف اضطراری : دانشجو مجاز است بر اساس تبصره ۳ ماده ۱۷ این آیین نامه تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند مشروط بر اینکه تعداد واحد های باقیمانده از ۱۲ واحد کمتر نباشد .
دانشجوی ترم آخر در صورتی که با اختیار نسبت به حذف درس اقدام نماید ، مشمول تبصره ۲ ماده ۷ و تبصره ۹ ماده ۹ نخواهد بود .

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است .

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه ، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته ، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد . چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد .

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوبه هیأت امنا دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود .

تبصره الحاقی به ماده ۱۵

به حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجویان شاهد و ایثارگر در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیم سال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال اضافه میشود .

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس ، انجام تکالیف و نتایج و امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود .

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است .

تبصره ۲. نمرات دروس تمرین دبیری ، کارآموزی و کارورزی ، عملیات صحرائی ، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب ، با پروژه ارائه می شود ، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط ، تکمیل آنها در یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد ، ناتمام تلقی می شود ، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود .

تبصره الحاقی به تبصره یک ماده ۱۶

مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجویان جانباز که به علت عدم توانایی ناشی از مجروحیت نیاز به افزایش مدت زمان امتحان میباشد، بنا به تشخیص و اعلام دبیر ستاد، حداکثر تا دو برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

شیوه نامه اجرایی : نمره ناتمام مشمول تبصره ۲ ماده ۱۶ ، باید حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ امتحانات به نمره قطعی تبدیل شود .
چنانچه دانشجو اقدام به اخذ درس پروژه و کارآموزی در دوره تابستانی نماید ، نمره این درس باید حداکثر تا قبل از شروع امتحانات نیمسال اول تبدیل به نمره قطعی شود .

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است .

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۱۶/۳ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند ، چنانچه غیبت به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه ، آن درس حذف می شود . در این

صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجوی الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره الحاقی به تبصره ۱ ماده ۱۲

تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجویان شاهد و ایثارگر در جلسات درس یا امتحان با کمیته منتخب ستاد میباید چنانچه غیبت موجه دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات امتحان درس یا دروس به دلیل انجام معاینات معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد و دانشجو نتواند در امتحان درس یا دروس اخذ شده شرکت نماید با تایید کمیته منتخب ستاد می‌تواند حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان درس یا دروس شرکت نماید در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می‌شود و مطابق تبصره الحاقی به تبصره ۵ ماده ۷ رعایت حد نصاب الزامی نیست، عدم ثبت نمره یا کسب نمره قبولی در درس یا دروس مذکور مانع اخذ دروس بعدی نخواهد شد.

تبصره ۲. در شرایط خاص، حذف تمام دروس در یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکانپذیر است.

تبصره الحاقی به تبصره ۲ ماده ۱۲

در شرایط خاص حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجویان شاهد و ایثارگر و تایید کمیته منتخب ستاد، تا قبل از شروع امتحانات امکان پذیر است این نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.
(استفاده از این تبصره فقط برای دو نیمسال مجاز است می‌باشد)

تبصره ۳. دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

تبصره الحاقی به تبصره ۳ ماده ۱۲

دانشجوی شاهد و ایثارگر مجاز است یک درس بیشتر از سایر دانشجویان حذف اضطراری نماید.

ماده ۱۸ - حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره الحاقی به تبصره یک ماده ۱۸

نمرات مردودی ۵ عنوان درس دانشجویان شاهد و ایثارگر از کارنامه تحصیلی حذف و در میانگین نمرات آن محسوب نمی‌شود مشروط بر اینکه در نیمسالهای بعد حداقل نمره ۱۲ را در دروس مذکور اخذ نمایند.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند نمی‌شود.

ماده ۱۹ - چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۵: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

تبصره الحاقی به ماده ۱۹

یک نیمسال به تعداد نیمسال های مشروطی مجاز دانشجویان شاهد و ایثارگر اضافه می‌گردد.

ماده ۲۰ – دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات می باشد.
تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره الحاقی به تبصره ۲ ماده ۲۰

در صورتی که مرخصی برای معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد با ارائه مدارک مربوط و تأیید ستاد و پزشک دانشگاه، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

تبصره ۳. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴. دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی های مذکور در این ماده و تبصره های مندرج در آن بهره مند شود.

ماده ۲۱ – ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می شود.

تبصره ۱. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره الحاقی به ماده ۲۱

در صورتیکه دانشجوی شاهد و ایثارگر به دلیل معالجات پزشکی و صدمات ناشی از جنگ و یا آلام متأثر از آن دچار وقفه تحصیلی به میزان حداکثر ۲ نیمسال شود با تأیید ستاد می تواند ادامه تحصیل دهد و آن مدت جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

شیوه نامه اجرایی: دانشجویی که برای ثبت نام در یک نیمسال مراجعه ننماید، تا پایان نیمسال فرصت دارد تا به صورت کتبی درخواست مرخصی نماید در غیر اینصورت حکم انصراف قطعی وی صادر می شود.

ماده ۲۲ – دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد و در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

ماده ۲۳ – دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته دهد.

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه؛

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه؛

ج) کمتر بودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور؛

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده؛

تبصره: دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

تبصره الحاقی به تبصره ماده ۲۳

برای دانشجویان شاهد و ایثارگر تغییر رشته با تشخیص ستاد و حداکثر دوبار امکان پذیر می‌باشد.

تبصره الحاقی به ماده ۲۳

دانشجویان شاهد و ایثارگری که به تشخیص کمیته منتخب ستاد، توانایی ادامه تحصیل در رشته‌ی خود را نداشته باشد می‌تواند به رشته دیگری در همان دوره و یا در سایر گروه‌های آزمایشی تغییر رشته دهد، در صورتی که تغییر رشته منوط به تغییر محل تحصیل دانشجو باشد باید با تایید و معرفی اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر سازمان امور دانشجویان درخواست دانشجو در شورای خاص مرکزی مطرح شود.

ماده ۲۴- تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی بر عکس آن مجاز است.

تبصره. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵- تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

تبصره الحاقی به ماده ۲۵

تغییر گرایش دانشجویان شاهد و ایثارگر مقطع کارشناسی ناپیوسته با تشخیص کمیته منتخب ستاد و برای یکبار انجام می‌گیرد.

ماده ۲۶- مهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

تبصره ۱ الحاقی به ماده ۲۶

دانشگاه ها و موسسات آموزشی موظفند در هر نیمسال تحصیلی با انتقال دانشجویان شاهد و ایثارگر مطابق آیین نامه نقل و انتقالات مصوبه شورای طرح و برنامه شاهد، موافقت نمایند. بهره مندی دانشجویان شاهد و ایثارگر از آیین نامه مذکور مانعی برای استفاده از مهمانی و انتقال از طریق آیین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی نمی‌باشد

ماده ۲۷ - انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاههای مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکانپذیر است.

ماده ۲۸ - معادل سازی و پذیرش واحد های درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

یادآوری: این تبصره شامل دانشجویانی است که مجدداً در کنکور شرکت کرده و پذیرفته شده اند.

تبصره ۲. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه های آموزشی هم عرض زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحد های گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری؛

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری؛

شیوه نامه اجرایی :

الف: دروسی می تواند معادل سازی شود که ۱- با دروس رشته یا گرایش جدید اشتراک محتوایی داشته باشد ۲- نمرات دروس معادل سازی شده کمتر از ۱۲ نباشد .

تبصره ۱: نمرات بین ۱۰ تا ۱۲ در صورتی قابل تطبیق است که ۱- در دانشگاه سیستان و بلوچستان گذرانده شده باشد. ۲- رشته گرایش قبلی و فعلی یکسان باشد.

تبصره ۲: دانشجویانی که از دانشگاه دیگری به این دانشگاه منتقل می شوند ، در صورتی که رشته گرایش آنها تغییر نکند تمامی نمرات اخذ شده در دانشگاه مبدأ (ردی و قبولی) عیناً در کارنامه آنها در این دانشگاه ثبت شود .

تبصره ۳. دروس گذرانده شده در دانشگاه های غیر انتفاعی، علمی- کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه های غیر تابعه وزارتین، قابل معادل سازی نیست.

ب: چنانچه واحدهای معادل سازی شده ی دانشجو هنگام تغییر رشته یا گرایش بیش از ۵۰ واحد درسی باشد حق استفاده از تسهیلات بدون آزمون مصرح در آئین نامه ی استعدادهای درخشان را نخواهد داشت . لذا براساس معدل پایان نیمسال ششم ، به سازمان سنجش و آموزش کشور معرفی نخواهد شد و در پایان دوره هم دانش آموخته ی رتبه ی اول تلقی نمی شود.

تبصره الحاقی به ماده ۲۸

انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش برای دانشجویان شاهد و ایثارگر مطابق با تبصره های الحاقی به مواد ۲۲، ۲۵، و ۲۶ انجام می گیرد.

تبصره الحاقی به ماده ۲۸

پذیرش کلیه ی دروس قابل تطبیق با نمره ۱۰ و بالاتر دانشجوی شاهد و ایثارگر مهمانی، انتقال و انتقالی توأم با تغییر رشته توسط دانشگاه مقصد الزامی است. (تشخیص قابل تطبیق بودن دروس در صلاحیت گروه آموزشی دانشگاه مقصد می باشد).

ماده ۲۹- ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است .

تبصره ۵: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درسهایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است ، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر این صورت از تحصیل محروم می شود .

تبصره الحاقی به ماده ۲۹

در صورت تأیید کمیته منتخب به دانشجوی شاهد و ایثارگر دونیم سال فرصت داده می شود تا با گذراندن حداکثر ۳۰ واحد معدل کل خود را حداقل به ۱۲ برساند.

ماده ۳۰- در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد ، در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند . در غیر این صورت ، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد .

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس ، ۱۲ یا بالاتر باشد .

تبصره ۲۵. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می گیرد.

تبصره الحاقی به ماده ۳۰

در صورتی که میانگین نمرات واحدهای گذرانده‌ی دانشجویان شاهد و ایثارگر منصرف یا محروم از تحصیل مقطع کارشناسی ۱۰ و بالاتر باشد و حداقل ۷۰ واحد درسی را گذرانده باشد یک نیمسال جهت جبران معدل کل اعطا می گردد مبنای محاسبه معدل می تواند دروس گذرانده‌ی مجاز با نمره بالای ۱۲ قرار بگیرد

ماده ۳۱- تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هر گونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳- این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام می شود.

این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی در شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۹۴/۲/۲۲ به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی ۹۳ به بعد لازم الاجرا می باشد.
